

Toespraak van Koningin Máxima bij de bijeenkomst 'Doorpakken en opschalen voor een schuldenzorgvrij Nederland' van SchuldenlabNL

Toespraak | 06-11-2019

Dames en heren,

Ik ben zo blij dat we hier samen zijn...want we weten het al, de schuldenproblemen van veel families zijn groot! 1,4 miljoen huishoudens hebben betalingsachterstanden waarvan meer dan een half miljoen ernstige problemen heeft. En er heerst een groot taboe over dit onderwerp: het duurt gemiddeld 5 jaar voordat mensen hulp zoeken, terwijl ze in die tijd alleen nog maar dieper in de problemen komen. In die 5 jaar, kunnende schulden oplopen tot meer dan 40.000 euro en hebben mensen gemiddeld wel 14 schuldeisers.

We kennen allemaal de impact hiervan. Ik wil de ervaringsdeskundigen danken voor hun persoonlijke verhaal! Jullie hebben wel de moed gehad om hulp te zoeken en met fantastisch resultaat! Jullie moeten door blijven praten! In Den Haag, in Kerkrade, in Almelo, in Den Bosch en ook hier in Utrecht, overal zijn mensen met schulden. En het kan iedereen zo maar gebeuren. Ik heb de afgelopen jaren veel mensen gesproken die dit is overkomen. Het begint vaak klein, u heeft de verhalen net allemaal gehoord.

Daarom zijn we hier vandaag om samen aan één ideaal te werken: Nederland schuldenzorg-vrij maken.

Dat ideaal verbindt ons. We weten allemaal dat we elkaar heel hard nodig hebben. Want alleen samen kunnen we dat doel dichterbij brengen. Publieke en private partijen kunnen niet zonder elkaar.

En alle gemeenten hebben hiermee te maken, en daarom is het goed dat we hier met zoveel gemeenten samen zijn.

Wat we willen is: mensen hun leven teruggeven. Mensen weer zelfvertrouwen, moed en kracht geven voor de toekomst, zodat ze weer mee kunnen doen. Die menselijke en sociale kant staat centraal.

Maar er zit ook een financieel-economische kant aan. De maatschappelijke kosten van problematische schulden zijn ongeveer 11 miljard euro per jaar volgens het NIBUD. Een huisuitzetting kost gemiddeld 6.000 euro. Het afsluiten van de energie kost bijna 800 euro. Heel veel geld verspild, door de publieke EN de private sector, terwijl mensen alleen maar dieper in de ellende komen.

De centrale vraag is daarom: hoe kunnen we zoveel mogelijk mensen helpen op een zo efficiënt mogelijke manier?

Drie dingen zijn daarbij heel belangrijk.

In de eerste plaats: we moeten samen het taboe doorbreken. Mensen lopen veel te lang rond met hun zorgen over schulden voordat ze hulp durven vragen. Daardoor worden hun problemen zo groot dat het vele jaren kost om ze weer onder controle te krijgen. Schulden kunnen iedereen overkomen, dus écht, niemand hoeft zich te schamen. Hoe eerder we problemen signaleren, hoe beter.

In de tweede plaats: samenwerking is de sleutel. De staatssecretaris heeft dat ook duidelijk gemaakt in haar brede schuldenaanpak. Zorgen over schulden gaan bijna altijd gepaard met andere zorgen: ziekte, depressie, werkloosheid, eenzaamheid, geen dak boven je hoofd hebben, geen perspectief hebben. Laten we kijken naar de samenhang daartussen en mensen niet 'opknippen' in deelproblemen, want dat werkt niet.

De derde manier is: leren van elkaar. Gemeenten hebben heel veel taken op hun bord en slechts beperkte menskracht en middelen. Hoe kun je dan toch veel bereiken? Hoe weet je welke methode werkt en, wat bewezen effectief is? Er is al veel ervaringskennis verzameld. En die is NU beschikbaar voor iedereen.

Met de oprichting van SchuldenlabNL, bijna een jaar geleden, ontstond een landelijk platform voor het delen van kennis over methoden die in de praktijk succesvol zijn.

Ik heb zelf gezien hoe gemeenten hiermee hun voordeel kunnen doen. In juni was de lancering van Schuldenlab Almelo. De gemeente en haar partners maken daarbij gebruik van een methode die in de gemeente Den Haag en in andere gemeenten goed blijkt te werken: de Doorbraakmethode. Die methode is bedoeld voor kwetsbare gezinnen die met heel veel verschillende problemen te maken hebben.

Het resultaat is dat meer gezinnen sneller geholpen kunnen worden. Almelo begon met 25 gezinnen, en heeft dat verbreed naar 375 gezinnen. Ik vind dat geweldig. Een bewijs dat je een veel grotere impact kunt hebben als je over de gemeentegrenzen heen kijkt en inspiratie opdoet bij collega's elders in het land.

Later vandaag zullen naast de Doorbraakmethode nog andere initiatieven worden besproken die bewezen effectief zijn. En dan noem ik eigenlijk nu alleen de aanpak voor gezinnen die al diep in de schulden zitten. Het is daarnaast natuurlijk ook belangrijk om te werken aan de vroege signalering van de eerste betalingsachterstanden, zodat verdere problemen kunnen worden voorkómen.

Elke gemeente is anders en natuurlijk is er altijd ruimte voor diversiteit. Daar is decentraal beleid voor. Gemeenten staan dichtbij de mensen en kunnen oplossingen zoeken die passen bij de lokale situatie.

Tegelijk denk ik dat er heel veel is dat U gemeenschappelijk heeft. Als iets goed werkt in Den Haag en in Almelo – in het westen en in het oosten – dan werkt het waarschijnlijk óók goed in het noorden en het zuiden. Daarnaast zou U baat kunnen hebben bij de landelijk samenwerking met private partners die zich graag inzetten om dit probleem op te lossen: banken, zorgverzekeraars, deurwaarders, energiebedrijven, woningbouwcorporaties en vele andere partijen.

Vandaag is bedoeld om methoden die succesvol zijn met elkaar te bespreken. En ik hoop echt dat we over een maand of drie met zoveel mogelijk gemeenten concrete afspraken kunnen maken over een efficiënte en effectieve aanpak van de schuldenproblematiek. Laten we de krachten bundelen. Laten we versnellen. Laten we aan de slag gaan met methoden die , methoden die wij met z'n allen kunnen verbeteren.

We zijn allemaal overtuigd van de urgentie. Vandaag de dag zeggen 2,6 miljoen huishoudens in Nederland moeite te hebben rond te komen. Die ervaren dus financiële stress. We willen allemaal maar één ding: zo snel mogelijk al die mannen, vrouwen en kinderen uit de financiële zorgen helpen. Zodat ze weer hoop en moed krijgen. Zodat ze het leven weer aandurven.

U zult misschien denken: waarom houd ik mij bezig met schuldenproblematiek? Natuurlijk is in mijn werk met inclusieve financiering, financiële gezondheid heel belangrijk. Maar ik vind ook dat in dit mooie land niemand onnodig in de financiële problemen moet komen. Dat is niet goed voor de economie, de maatschappij, voor de families en voor de individuen.

Laten we alle schuldenproblemen gewoon flippen en de rust terug brengen!

Dank U wel.